

Издаје суботом

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ и АУСТРО-УГАЧКУ на годињу 8 е., на по годињу 4 е., на четврт годињу 1 е. и 50 новачка.

За ДИСТУ и ХЕРЦЕГОВИНИ и све остале земље у ЈЕРМОНИ и АМЕРИЦИ: на годињу 20 ервона, на по годињу 10 ервона, на четврт годињу 5 ервона.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

Л И С Т З А П О Л И Т И К У И К Њ И Ж Е В Н О С Т .

Прочитајте овај са у издањима или лично посредно административна „Глас Црногораца“ на Цетињу, а може се и картоу упутирати на пошту у Катер. Делови штапа се уредничкој. Гласило се не враћају!

На издање плаћа се, по протеклима који пошту не пошту, 7 новачка од реда на први пут, а на сваки издање по 5 новачка. За издање издаје и на дужа враћамо пошту са.

АДРЕСЕ УНИВЕРСИТЕТА.

Viro insigni, NICOLAO, Nigri Montis principi
Academia Oxoniensis S. P. D.

Gratulamur Tibi, vir illustris, civibusque tuis non bellorum hodie memoriam repetentibus neque eorum certaminum quibus res publica vestra pro libertate totiens dimicaverit, sed primam litterarum messem grato animo celebrantibus quam maiores vestri iam pridem fecerunt. Etenim quadringentesimus annus iam nunc agitur ex quo primum novus ille doctrinae accessus a Venetiis aliisque Musarum incunabulis in montes vestros et convalles redundavit, instituitque bellicosam gentem quo modo patrii sermonis voces typis essent mandandae, cum nemo adhuc apud nos Oxonienses libros excudendi initia instauraverat. Quam quidem vobis laudem adeo non invidemus ut laetiae vestrae partem ultro capiamus fausta omnia Tibi ipsi civitatiue tuae propensissime precati.

Datum Oxoniae die Junii XIV. a. d. MDCCCXCIII.

ARRICUS BOUD,
Vice-Cancellarius.

Пресвијетломе мужу, НИКОЛИ, Књазу од Црне Горе, Университет Оксфордски шаље срдачне поздраве.

Ми честитамо, Пресвијетли Мужу, Теби и Твоме народу, који не призивате данас помен ратова и онијех борба, што их је Ваша отаџбина тако често за слободу водила, него који са захвалношћу прослављате ону прву жетву књижевну, коју су ваши праоци првије толико времена жњели. Ово је сад 400 та година од времена када је најпрвије онај нови талас науке из Млетака и из другијех колијевака Муза потекао кроз наше планине и по вашим долинама, и научно народ од јунака како да исказује штампом ријечи свога матерњег језика, док још нико међу нама у Оксфорду није почео штампати књига. И опет ми смо далеко од тога, да вас неправидно због те славе, да сво из сопствене побуде драговољно узимамо учешћа у вашој прослави, и обилно се молимо Богу за све благослове за Тебе и Твој народ.

Дато у Оксфорду, 14 ог јуна 1893.

ХЕНРИ БОЈД (с. р.)
Вице—Канцелар.

Чествовање четирехстотитија первенца славјанской кирилловской печати на сербскомъ југо-западу, на шестдесетъ почти лѣтъ предваривага первенца славјанской печати на рускомъ сѣверовостоку, напоминаетъ мiру обѣ историческихъ заслугахъ Черной Горе не на однихъ поляхъ брани, но и въ мирној области просвѣщенiя.

Привѣствуј мудраго правитеља, даровитаго писатеља КНЯЗЯ НИКОЛАЯ и его доблестнаго, братственнаго по крви и вѣрѣ народа, Совѣтъ Императорскаго С.-Петербурскаго Университета высказываетъ горячее пожеланiе счастливаго будущаго веѣмъ заветнымъ стремленiямъ народа Сербскаго, за слободу и честь котораго такъ славно трудилася и такъ много страдала старая Зета, новая Черная Гора.

Поли 1 дни 1863 г.

Исправляющий должность Ректора Императорскаго С.-Петербургскаго Университета, Докторъ Римской Словесности, Заслуженный Ординарный Професор, Действительный Статский Советникъ и разныхъ орденовъ кавалеръ
И. Номдловскiй.

Исправляющий должность Декана Историко-Филологическаго Факультета, Магистръ Всеобщей Исторiи, и. д. Ординарнаго Профессора, Действительный Статский Советникъ и разныхъ орденовъ кавалеръ
О. Соколовъ.

Исправляющий должность Декана Физико-Математическаго Факультета, Докторъ Физики, Заслуженный Ординарный Профессор, Действительный Статский Советникъ и разныхъ орденовъ кавалеръ
О. Петрушевскiй.

Исправляющий должность Декана Юридическаго Факультета, Докторъ Финансоваго права, Заслуженный Ординарный Профессор, Действительный Статский Советникъ и разныхъ орденовъ кавалеръ
В. Лебедевъ.

Исправляющий должность Декана Факультета Восточныхъ языковъ, Докторъ Восточной Словесности, Заслуженный Ординарный Профессор, Тайный Советникъ и разныхъ орденовъ кавалеръ
И. Березинъ.

Съ надениемъ политической независимости сербскаго народа, въ концѣ XIV в., настали для Славянъ Балканскаго полуострова долгие вѣка страшнаго рабства: литература прерывалася и памятники прежней славянской дѣятельности исчезали вмѣстѣ съ ихъ хранилищами-монастырями. И только свободная старая Зета, предокъ нынѣшней Черногорiи, храбро держалась противъ сильнаго натиска Турокъ. Она поддержала, старалась продолжать и развивать, славянскую книжность и дала приютъ у себя мысли великаго Гуттенберга: при мудрыхъ вождяхъ-господаряхъ Црновицахъ, въ Ободѣ, въ монастырѣ святаго Николая, явилася первая на всемъ югѣ славянская типографiя. Въ 1493 году отсюда вышетъ **ОСЛОГАВСНИКЪ**, первая книга, печатаная кириллицей, сдѣлавшаяся достоинствомъ всего православнаго славянства.

Этотъ свѣточъ славянства — Ободская типографiя — горитъ неугасимо ровно 400 лѣтъ, служба въ рукахъ повелителей-героевъ Нѣгошей могучимъ средствомъ для распространенiя славянскаго просвѣщенiя, независимости и слободы.

Теперь Ободская типографiя празднуетъ 400-лѣтний юбилей своего существованiя. Настоящее торжество Черногорiи есть торжество всего православнаго славянства.

Привѣтъ Вамъ, братья Черногорцы, въ день чествованiя 400-лѣтiя того событiя, которое имѣло великое значенiе въ исторiи развитiя славянскихъ народовъ! Привѣтъ Вашему Великому сестру, славный вождь Черногорцевъ, державный покровитель просвѣщенiя и образованiя въ странѣ, славный поэтъ-художникъ Князь Николай.

Да процвѣтаетъ Ободская типографiя въ лицѣ своей преемницы Државной Штампарнi! Да блестятъ ярко этотъ свѣточъ славянства вѣчные вѣки!

Вотъ сердечное пожеланiе Императорскаго Казанскаго Университета! Да послужитъ оно выраженiемъ тѣхъ чувствъ живѣйшей симпатiи, которыя питаютъ представители русской науки къ сербской наци, зная, что въ рѣдахъ ея Черногорiи занимаетъ столь славное мѣсто.

Ректоръ Императорскаго Казанскаго Университета
К. Ворошиловъ.

Деканъ медицинскаго факультета
А. Ге.

Деканъ историко-филологич. факультета
Бельяевъ.

Деканъ физико-математ. факультета
Дубиго.

Деканъ юридическаго факультета
А. Оениновъ.

НА ОБОДУ.

16 Јулија, у четири сата на јутра, као што бијаше угађено, сви гости бијашу на погама. Пред великом гости-ошницом чекала су справна кола и кола и гости су на четири и по почели полазити. И до 5^{1/2} сати, ко је мислио, сваки је већ са Цетиња одутовао био.

И. В. Књаз Никола наш Улашени Господар, сишао је истог јутра на Ријеку.

Улашак Његовог Височанства Господара на Ријеку Црнојевића, са гостима, поздрављен је са свицењем звона и грмањем из топова с Обода. На улазку у варош триумфални карнија, све од самог лавора, окићена тробојница и крсташима, са сликом Господарском на средини, дивно је китала улазак. Варош Ријека од уласка до шпана т. ј. до моста, с десне и лијеве стране била је такође окићена лаворовим нијанцима и вјештама.

У осам сати Господар заједно са свијема гостима, који се већ бијашу прикупили у Лесковцу и којих бијаше до близу 200, крену на Обод. Чим је ова свечана поворка прешла ријечки мост и ушла између упараћене ријеке Ријечке нахије, која бијаше десну и лијеву страну пута од моста до Обода прекријала, а која је под командом г. командира Н. Кусовића одијала процијеним почасти, таи је с Обода до уласка у Обод непрестано грмао и звона звонила.

На уласку у Обод, на опет још дивнијој и лепше окићеној триумфалној карнији, са ватрисом: „*Добра вам дошла мила гости,*“ дочекали су Господара и госте, на челу поштарнице и отијеније ките јунака и витезова Ријечке нахије, међа два бердара: Само Јовичевић и Ширпо Кусовић а поздрављали са добродошлицом и усклицима: *Живео Књаз Никола! живео Његова и наши мила гости!* — додајући им здравице.

Чим се је на Обод стигло, гости су одма на ови стране позитали, те разгледали остатке града, прику, темељиривјерској штампарији и другим знаменитим старинама. У 8^{1/2} сати отпочет је парастос оду Маварији и његовим сатрудницима, који су прије четири пуна вијека на томе мјесту прву српску-словенску књигу печатали. На парастосу је чиновјествено преевештени Епископ г. Никшић Ружица са још много свештенства. По свршетку парастоса народ је гомилалом приотуцао да узме кољива и прими архијерејски благослов Владике Никшићара. За тим су позвати гости, да поосједају на већ постављеном богату и господску софру, коју је Ријечка нахија у својој кући — гостима приредила. Од четири постављене трпозе гости су напунили једну и маде од оца друге, а остале су трпозе стајале празне, пошто гостију не бијаше више дошло, а од Ријечке нахије није хтно нико ејести — све док су гости устали и били одпривени. При овој трпези, пошто је неку благословну, прву је здравцу подигао преевештени Епископ Никшићар а здравље Господарево и Црногораца.

Нам њега Господар је поздрављао Руском Цару, националу његову бројлаву честитку, којом и Он Цар свију Руса на свега срца учествује душевно са свом браћом Русима у овим великом и заједничком културном нашем славу. Затим су сви узвикнули Цару и Руском народу: „Ура!“ што је дуго одјављало и развијетало се на хиљада гласа са овог знаменитог мјеста.

Послије Господара, устао је изасланик преевештеног удружења из Виограда, г. Живојин Симић, професор, и предјелни пјевачке дружине „Степанова“ (Корнелије.) а поздравно од прилике следеће:

Господару!
Господар!

У име преевештеног и учествова Краљевине Србије, имен задовољство и чест да ризном коју у славу четаристогодишнице српске штатне,

У умноме животу штатна је ово што је у овим часима животу омига наро и бривна елементарна; у погледу националном штатна је она сила која издржава српску сталност и правине народне обљаве; у погледу образованости штатна је она сила што оштри умни ико човечастај улази на сва веће и веће висине; штатна је она велика сила што отвара човјеку и море и земљу и небеса и учи га правини пољивати својом Божијом.

А на по се, на нас Србе, штатна је у сва времена била немилосна допука омига што је мач створило, ревности путу воља на омига што је мач требало да створи.

С правим се називом, да ће штатна и српским народом учинити оне што услуге у његову умноме ризитку, како је у мино већој мјери учинила народима, на које се судбина слабе пондијала, а нарочито да ће она и од сада бити Српству вјера путу воља, стални савезници, немилостиви противници на путу народноме сврхатајем; с правим се називом да ће она ишчисти и научи дуди и сви њијешно мучна дитри у Српству, поздравити омига оштом славног знаја: Срба, вагренити та њином са овога најтврђег штатнарко-њијешног огњишта њијеша, раздржати омига оштом српским братским задржајем много жале, много одушевљеније, са много више патриотског поштривања и са много више братског дубави удвојити свије труде у оштом мачу српском, у свјетл рид на што потпунијем остварењу надривају културних идеала њијешног Српства.

Слава штатни! Живјело Српство!

По српштву здравице, Господар је дошао г. Симића и с њим кушну, захваљујући му на здравци.

На Симића устао је г. Кузиковски, професор на парижском универзитету, који је такође говорио о значају штатне, затим о јуништу и прегалштву црногорском, завршујући, да живи Господар, да живи црногорски народ.

И господина Кузиковског позвао је Господар и с њим се такође кушну и захваљујући му на здравци.

За овим је устао преевештени г. прото Мидор, који је поздрављао витешкој Ријечкој Нахији, у чијој се кући овако значајно слави слави: нахији, коју њен узвишени Господар назива: „То је војена мјела сува;“ даље избрајајући ико непаданштво јунаштво и прегалштво и на суву и на води, завршио је после дугог ораторског и предивног дирајућег и дивног говора, са овим ријечима: „Ваша земља и народу са оваким Господаром; Будио Српском Господару са оваким народом; Живео Господар Никола I, Живео Ријечка Нахија!“

Одушевљеним усклицима и кушну чина са дивним оратором протом, на ове знаосне погоне здравице није било краја — док их опет Господар прекиде овом здравicom:

„Ја поздравља ову здравцу у здравље своју драги госта Црне Горе: хвала вам, драги браћо и господе; хвала на широким пушим хвала и пријанца Мени и Мојим драгим Црногорцима. Ја дојети на једном свјетском складару не завидим; ја сам потпуно срећан са мојим витешким народом, који је све ово, што ми мени данас придијевате, сам заслужио и имену, моме јуначком народу црногорском припада сва ова слава и хвала. У то име кличем живјело моји драги Црногорци; живјело наши мила гости!“

Ово последење ријечи Господар је изговорио са највишим одушевљеним и у томе је часу — свједоку пријатно на десној и лијевој страни стојећа му два бердара Ријечке Нахије — Јовичевића и Кусовића, говорели им: Гралећ нас, вјерни служитељи моји, гралећ ову Ријечку Нахију, коју војску „Мушу Суву“ и шквалујем на од свега срца на овако дивно дочеку; Живјело Ријечка Нахија!“

На овоме дитко се наш дивни старина Србиња дитко г. Паво Камениар-вић и поздрављао браћкој слави и душевном јединству њијешног српског народа, кличући: Живјело Српска Слога! Живео Српски Народ!

После Србине Камениар-вића, устао је један Цекинијанин те издекларовао неколике китице на „Пјесника и Виле“ намијенене „Српској Воли“ и на завршетку ускликнуо: живјело срп-

ска Вока! — живјела, живјела! рази-јетало се дуго и дуго.

Са овим се завршио доручак, или боље рећи богати ручак на Ободу. Господар са гостима устао је и после кратког одпочивка свечана се поворка са шквалом живио Господар, живјела Ријечка нахија, — почела слезати на за стрилу Обода к Ријечи.

Пред самим позвањем, преевештени главног Цетињског приређивачког Одбора г. Н. Ровињски, пред Његовим Височанством Господаром, најавио је потпуно благодарност приређивачком Одбору Ријечке Нахије на овако сјајном дочеку.

Ријечка је нахија са Обода госте док су год кренули к Подгорци непрестано поздрављала са шквалом на пушњама и на узвицима: Србаћи пут.

Пошто су гости остали Ријеку Црнојевића и ишли даље, народ је поосједло на пуње трпезе на се носило пјевачки и играјући све до краја ноћи.

Д—Т.

ТЕЛЕГРАФСKE ЧЕСТИТКЕ.

Његовом Височанству
Господару Књазу Никола I.

Свајерокија. — Црна Гора је улашени великом снагом моралном; та снага је урићена Црногорцима; Књаз је до преевештеног издржао бесмртнога. Живјело Црна Гора! Живео Књаз! Живјело повоља! Мажина.

Одоса. — Петнајести нун отредача, што носи име Вашег Височанства има чест подијети свом узвишеним шефу најдржавнија честитања поводом свечаности четиригосодишнице прве типографске словенске и православне. Петнајести нун стријела моли Бога за срећу и напредак Вашег Височанства, Вашег узвишеног Дима и свата краљевата народа црногорског! Завиједним ризитоме пуков. Хочовићева.

Патриград. — Минератарски ошштество дубавата дрвине писмености улашу Вашег Височанства, свата дјества телавог члана, честита Црној Гори славно свечаности значаја, што њијешноме прве трудне кораци на оду просјетје. Српски народ у Црној Гори тајем име има правда се поноси, што је коњу у доу пада, да осењу прву словенску типографску у Ободу и слави прву словенску печатају шквалу Осмогласице.

Преевештени Гроф Сергија Шеројетова.

Орел. — Подишеним испрема чести тави Вашег Височанства братељне народу на дивништу славу успомеку.

Митрополит, Сокоп, Милановић, Павосонски, Болховитини, Коширив, Кроткии.

Будапешта. — Удружење штампара и слагача угарских подишеним чести тави Вицијативу преевештеним штампарије југословенске и мола срећу словенским браћима на цивилизацију.

Тамј преевештени, Гелера тајина.

Смедерова. — Данас и сјутра свечано преевештени Базилије Црнице у славу преевештеног обиде штампарије. Слава осмишаву Црнојевићу! Живео Књаз, чувар светиња Србионца!

Симић управатељ Српског извршства.
Његовој Свјатости Намједнику
Пријестолу Данилу.

Београд. — Честитамо Свјатозаву првог преевештени свјетског штампарије шквалу Слава трудољиву Маварију. Хвала заслужним ошчарима! Живјело Српство! Нера Велимир-вић, Јован Ђаја, Нера Борћавић, Живео Живановић, Рања Милетић.

Београд. — Тавме витешком племону, које народ видио слободо дитали први и муштиско видио преевештени те удари нам томељави новим политичким и културним развиту српског народа одушевљено чести тави дивништу ризитку славу.
Београдско пјевачко Друштво.

Београд. — Црној Гори издржава и Пришцу свечару „живео!“
Светозави Јавић.
Његовим Височанством
Ству г. Митрополиту Митрополиту.
Од своје стране и на предјетјетав, православне руске цркви на знавију први стајујући члан свјетског свјетског свјетског Синода имен утјезу чести тави улашу Вашег Височанства свјетској Цр-

кви преевештеној и христодубивој право слави дједи њијешној свечаности свечаности поводом четиригосодишнице јубилеја прве словенске обиде типографске и тајем њијешног христодубивог образовња, најавујући најсвечаније свечаности српском свечаности преевештеном народу који је јуначки сачувао православну вјеру словенску народност у њијешној борби против муслиманства. Подишени од свег срца мољаво Свечаности на преевештеном народу преевештеном и напредак његов у првом христодубиво православном словенском преевештеном.

Павледија Митрополит Петроградски.

Кијев. — Кијевски душовни витед-маја једнодушну чести тави Нам и браћи у Црној Гори свечаности четиригосодишнице јубилеја Обиде свечаности, слава осмишави дубави достојави преевештени преевештеној мјери, преевештени њијешности и просјетје.

Ректор Епископ Славостар.

Берлин. — Своим душом дитави радосно слави српске Црне Горе.
Протојереј Малцов.

Прославном Одбору.

Ада. — Црногорско витештво слави дивништу културним знаменитим дјела Јевропе и Словенства свој најосјетливи дим. Српски учитељи: Борјановић Јован, Алексовић Никола, Борјановић Зорина, Алексовић Тура.

Алексинац. — Скупљено свечаности свата одруга Алексинацког у маварију Радну душовну учествује у прослави прве српске штампарије. Слава оду Маварију! Живјело Српство!
Алексиначки подбор свечаности удружења.

Аид Јов Виле. — Честитамо драгој Црној Гори дивништу велику свечаности. Освјетави.

Београд. — У име шквале и просјетје у Краљевини Србији чести тави дивништу културну свечаности српску одјаву своје најдубави поштривања и омига, који их се слави захваљујући просјетје и просвјетавију.
Министер просјетје Др. Докић.

Београд. — Преевештени колегијум Велике шквале учествује у дивништу за српску шквалу вољној прослави.
Ректор Велике шквале Димитрије Нешић.

Београд. — Штотом Зета, дједовина срп. Црква и радења била је њијешно осмо политичког воћ и културног живото српског народа, као што свједочи осмишави најстарија штампарија на објаву словенским, којом је у великим размјерима испреко слово живје и тајем утарћави вјера преевештени, која је наш народ одржала и државу му обновила. Слава осмишави неумрљав осмишави! Слава оду Маварију првом словенском типографу! Преевештени главног Одбора свечаности удружења! Архимандрит Иноћентије и уредник „Вјесави српске цркве“ Савјел Виктор.

Београд. — Новој Зети чести тави славу старе Зете, што је осмишави ново оруђе уијеза прва у нашем народу ирривитати и употребити у обриву своје вјера и народности. За српску њијешову газругу; Преевештени Стеја Новавић, подпреевештени Јован Јовановић Знај, витешничар Андре Гавриловић, банјави Урош Благојевић, тајина Љубовић Јовановић.

Београд. — Друштво Велике Србије витешави чести тави четиригосодишњу културну прославу прве српске штампарије у Црној Гори.
Преевештени Павлеор Дукић, тајина Никетић.

Београд. — Слава првиим трудољивцима српске штатне Црнојевићу и Маварију!
Српско свечаности Друштво.

Београд. — Нека би свјетели поном првиим српским просјетави трудољивца дит нове силе и вриности младости просјетје српској! Преевештени, начелник Министарства Просјетје.

Београд. — Слава Господарима Ивану и Турђу Црнојевићу, који ирривитати велику добит на Српство од културног напредка штатне! Слава неумрљав оду Маварију, који удари мому томељави првиим српској штампарији! Слава дивним иштовцима, који се свјетави заслужни преевештени! Друштво типографских радница и редакција „Типографског Вјесника“.

Београд. — Редакција „Српске Завестави“ учествује у дивништу свечаности прослави, најавујући своје пријавије и пошту осмишави осмишави прве српске штампарије.
„Српска Завеста“.

